22/03/2019

“Ποτέ δεν θα ταυτίσεις την αμαρτία και τον αμαρτωλό”

/ Γνώμες

Άγιος Ιουστίνος Πόποβιτς († 1979)

Δεν υπάρχει τίποτε πιο φοβερό από τον άνθρωπο σ’ όλους τους κόσμους. Η περί ανθρώπου Φιλοσοφία είναι δυσβάστακτη, ακόμη και για το νου των αγγέλων, προκαλεί λύπη και στις καρδιές των χερουβείμ. Είναι πικρή η απεραντοσύνη του ανθρώπου. Ποιος δεν πικράθηκε, δεν δηλητηριάσθηκε μόλις τη δοκίμασε και απέκτησε με τις αισθήσεις του την πικρή της γνώση; Ας είμαστε ειλικρινείς μέχρις εσχάτων: Εάν ο θαυμαστός Θεός και Κύριος Ιησούς Χριστός δεν είχε αναστηθεί και με το φως της Αναστάσεώς Του δεν είχε φωτίσει και νοηματίσει την απεραντοσύνη του ανθρώπου, ποιος δεν θα θεωρούσε το Δημιουργό ενός τέτοιου όντος, όπως ο άνθρωπος, ακατανόητο και όχι Θεάνθρωπο; Μόνο Αυτός ο Γλυκύτατος Κύριος Ιησούς Χριστός με θεία αγάπη και στοργή γλυκαίνει το πικρό μυστήριο του ανθρώπινου όντος, γεμίζοντάς το με τον εαυτό Του και τη δική Του ζωή και απεραντοσύνη. Πού είναι το κέντρο του ανθρώπινου όντος; Στον Αναστάντα και Αναληφθέντα Κύριο Ιησού Χριστό «τον καθήμενον εν δεξιά του Θεού» (Κολ. 3,1). Με τον Αναστάντα Θεάνθρωπο η αιωνιότητα γίνεται η καινή κατηγορία της ανθρώπινης ζωής. Ποια σκέψη ανθρώπινη είναι τώρα αθάνατη, ποια επιθυμία, ποια

αίσθηση; Μόνο η εν Χριστώ σκέψη, η εν Χριστώ επιθυμία και αίσθηση. Ο άνθρωπος είναι χριστιανός, μόνο εάν δια του Χριστού σκέπτεται, φρονεί, αισθάνεται και θέλει. (Πρβλ. Φιλ. 2, 5).

Ο άνθρωπος είναι το μόνο ον σ' όλους τους κόσμους που εκτείνεται από τον παράδεισο ως την κόλαση. Το διαπασών της ανθρώπινης σκέψεως, των ανθρώπινων λογισμών, της ανθρώπινης αισθήσεως και διαθέσεως δονείται σε πολύ μεγαλύτερο εύρος από των αγγέλων και των διαβόλων. Μεγαλύτερο από τους αγγέλους, διότι ο άνθρωπος μπορεί να κατέλθει ως το διάβολο, μεγαλύτερο από το διάβολο, διότι μπορεί να υψωθεί ως το Θεό. Ο άνθρωπος, λοιπόν, είναι αιώνιο ον, είτε το θέλει είτε όχι. Πότε αρχίζει η αθανασία του ανθρώπου; Αρχίζει από τη στιγμή της συλλήψεώς του στην κοιλιά της μητέρας του. Και πότε αρχίζει ο παράδεισος ή η κόλαση του ανθρώπου; Αρχίζει από την ελεύθερη προσχώρηση στο Θείο Αγαθό ή το διαβολικό κακό, δηλαδή στο Θεό ή στο διάβολο. Τί είναι λοιπόν ο παράδεισος; — Παράδεισος είναι η αίσθηση του Θεού, σύμφωνα με το λόγο των Αγίων Πατέρων. Εάν αισθάνεσαι το Θεό μέσα σου, τότε ήδη είσαι στον παράδεισο. Όπου ο Θεός εκεί και η βασιλεία του Θεού, εκεί ο παράδεισος. Όπου βασιλεύει ο Χριστός εκεί είναι όλος ο παράδεισος και όλες οι χαρές του παραδείσου. Ο άγιος των ημερών μας, ο Άγιος Ιωάννης της Κρονστάνδης, λέει: «Όταν ο Θεός είναι παρών σ' όλες τις σκέψεις του ανθρώπου, τις επιθυμίες, τις προθέσεις, τους λόγους και τα έργα, σημαίνει ότι η βασιλεία του Θεού ήλθε σ' αυτόν. Τότε ο άνθρωπος βλέπει το Θεό παντού: μέσα στην αγία σκέψη, στην αγία δράση, στην αγία ύλη».

Παντού το αόρατο είναι η καρδιά του ορατού, είναι ο πυρήνας του. Ας είμαστε ειλικρινείς και καθαροί και θα δούμε ότι και οι τρεις κόσμοι: το σύμπαν, η γη και ο άνθρωπος αποτελούν μόνοι τους αόρατες δυνάμεις ή ενέργειες ντυμένες με την ύλη. Κάθε κτίσμα σ' αυτό τον κόσμο αποτελεί ένα κτιστό πλαίσιο με το οποίο ο Θεός πλαισίωσε και μία σκέψη Του, και όλα τα κτίσματα μαζί αποτελούν το πολύτιμο και πολυτελές κτιστό μωσαϊκό των άκτιστων σκέψεων («λόγων») του Θεού. Πηγαίνοντας από το ένα κτίσμα στο άλλο, πηγαίνουμε από το ένα «φρέσκο» (τοιχογραφία) του Θεού στο άλλο. Και πηγαίνοντας από τον έναν άνθρωπο στον άλλο, πηγαίνουμε από τη μία εικόνα του Θεού στην άλλη. Διότι, ο Θεός «εποίησε» τον άνθρωπο «κατ' εικόνα» δική Του. Κάθε δική μας γνώση λοιπόν για τον κόσμο και για τον άνθρωπο μάς λέει σαφέστατα: αυτός ο ορατός κόσμος, υπάρχει και στηρίζεται πάνω στο αόρατο, το οποίο δεν έχει όριο και τέλος.

Κατά τη διδασκαλία της Ορθόδοξης πίστεως στην Εκκλησία του Θεανθρώπου αυτό είναι το σπουδαιότερο και υπέρτατο: να βρεις το πρόσωπο του Θεού στον

άνθρωπο. Μόλις το ανακαλύψεις (στον άνθρωπο) ανακάλυψες την αιώνια αξία του, τη μοναδικότητά του, το αναντικατάστατο, την αθανασία και την αιωνιότητά του. Συχνά όμως η θεία μορφή στον άνθρωπο έχει καλυφθεί από το βόρβορο των ηδονών, τα αγκάθια των παθών, τα ζιζάνια των αμαρτιών και από το φλοιό της κακίας. Άλλα συ είσαι ορθόδοξος Χριστιανός και θα αφαιρέσεις όλα αυτά από τη θεία μορφή, για να λάμψει πάλι το ανθρώπινο πρόσωπο στο ένθεο κάλλος του. Όταν έτσι κάνεις, τότε θα αγαπήσεις τον άνθρωπο και μέσα στην αμαρτία του. Ποτέ δεν θα ταυτίσεις την αμαρτία και τον αμαρτωλό και το κακό με τον κακούργο. Πάντα θα διαχωρίζεις την αμαρτία από τον αμαρτωλό, θα καταδικάζεις την αμαρτία και θα ελεείς και θα ευσπλαχνίζεσαι τον αμαρτωλό, όπως ακριβώς ο ίδιος ο Κύριος έκανε για την αμαρτωλή μοιχαλίδα του Ευαγγελίου (Ιωάν. 8, 3-11). Ο πανοικτίρμων Κύριος κατακρίνει την αμαρτία, αλλά δεν κατακρίνει την αμαρτωλή. Είναι σαν να λέει: «Εγώ δεν κατακρίνω τη θεοειδή και «κατ' εικόνα» Θεού ψυχή σου, δεν είσαι συ το ίδιο με την αμαρτία, έχεις μέσα σου θεοειδείς δυνάμεις που μπορούν να σε απελευθερώσουν από την αμαρτία, «πορεύου και από του νυν μηκέτι αμάρτανε» (Ιω. 3, 11).

(Αγίου Ιουστίνου Πόποβιτς, Οδός Θεογνωσίας, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 1985, σσ. 260-263)